

Co-funded by the European Union

Implemented by

Thực hiện thành công Khóa đào tạo về Trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR) đối với bao bì tại Việt Nam

Hướng dẫn ngắn gọn

Học viện Cán bộ quản lý xây dựng và đô thị (AMC)
Viện Đào tạo và Hợp tác quốc tế

Hà Nội, tháng 5 năm 2022

***Suy nghĩ lại về nhựa
Giải pháp kinh tế tuần hoàn cho rác thải biển***

Co-funded by the European Union

german cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EXPERTISE
FRANCE

Rethinking Plastics

Circular Economy Solutions to Marine Litter

Nội dung:

Lý do xây dựng hướng dẫn này.....	1
Phần I: Tổ chức đào tạo.....	2
1. Các khía cạnh chung để thực hiện thành công một khóa đào tạo	2
2. Danh sách kiểm tra để tổ chức đào tạo.....	3
3. Những vấn đề cụ thể đối với việc tổ chức đào tạo	4
Phần II: Thiết kế chương trình đào tạo về Trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR) đối với bao bì ở Việt Nam.....	6
1. Các khía cạnh chính cần được xem xét để thiết kế chương trình đào tạo - mục tiêu, nội dung và phương pháp luận	6
2. Ví dụ về chương trình làm việc của khóa đào tạo 3 ngày về EPR đối với bao bì tại Việt Nam	9
Phần III: Các bài tập và phương pháp hữu ích cho khóa đào tạo EPR.....	12
1. Bài tập 1: EPR - vai trò và trách nhiệm	12
2. Bài tập 5: Thành lập cơ quan đăng ký	14
3. Bài tập 7: Thu gom và phân loại phế liệu bao bì.....	15
4. Bài tập 8: Tham gia vào khu vực phi chính thức.....	16
5. Bài tập cuối cùng: Làm thế nào để triển khai cơ chế EPR ở Việt Nam?	17
Phần IV: Link tài liệu và Bộ công cụ EPR.....	18
Phụ lục.....	20

Lý do xây dựng cuốn hướng dẫn này

Cuốn hướng dẫn này được viết sau một chuỗi các khóa “Đào tạo giảng viên” do Học viện Cán bộ Quản lý xây dựng và đô thị (AMC), Bộ Xây dựng Việt Nam và Expertise France (cơ quan công của Pháp chuyên xây dựng và triển khai các dự án hợp tác kỹ thuật quốc tế) tổ chức từ tháng 12 năm 2021 đến tháng 4 năm 2022 trong khuôn khổ dự án “Suy nghĩ lại về Nhựa - Giải pháp Kinh tế tuần hoàn cho rác thải biển”. Dự án “Suy nghĩ lại về Nhựa” hỗ trợ quá trình chuyển đổi hướng tới một nền kinh tế tuần hoàn đối với nhựa, sản xuất và tiêu dùng nhựa bền vững ở Đông Á và Đông Nam Á, nhằm góp phần giảm đáng kể lượng rác thải biển. Đây là dự án do Liên minh Châu Âu (EU) và Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức (BMZ) tài trợ, do Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) – Cơ quan hợp tác quốc tế Đức và Expertise France – Cơ quan hợp tác kỹ thuật quốc tế Pháp triển khai. Để biết thêm thông tin, vui lòng truy cập trang web của dự án <http://rethinkingplastics.eu/>.

Các khóa “Đào tạo giảng viên” nhằm mục tiêu đào tạo các chuyên gia sẽ là giảng viên cho các khóa đào tạo mở rộng trong tương lai nhằm nâng cao năng lực về EPR đối với bao bì tại Việt Nam. Trong ba khóa đào tạo đầu tiên tại Hà Nội, Đà Nẵng và Thành phố Hồ Chí Minh, các học viên đã được cung cấp các thông tin tổng quan về khung pháp lý EPR hiện hành tại Việt Nam. Trong các buổi học sau đó, giảng viên đã cung cấp các kiến thức cơ bản để xây dựng hệ thống EPR đối với bao bì (Cấp độ 1), minh họa bằng các ví dụ thực tế về các hệ thống và cơ chế EPR từ các nước Châu Âu.

Trong khóa đào tạo chuyên sâu tại Hội An (Cấp độ 2), 15 học viên đã tham gia các khóa đào tạo cơ bản đã có tìm hiểu sâu hơn về các phương pháp được sử dụng để đề cập đến khái niệm EPR và thảo luận về việc triển khai cơ chế EPR trên thực tế tại Việt Nam.

Khóa đào tạo tại Hội An kéo dài 3 ngày, trong đó có một chuyến đi tham quan thực địa giúp cho các học viên có thể nghiên cứu các mô hình kinh doanh và thu được những thông tin quý báu liên quan đến sự hòa nhập của lực lượng thu gom rác phi chính thức (đồng nát) tại Hội An.

Thông tin đầu vào và kết quả của các khóa đào tạo mang tính tương tác cao sẽ giúp định hướng cho các chuyên gia trong nước và AMC trong các bước tiếp theo. Nội dung các khóa đào tạo được xây dựng dựa trên bản dịch tiếng Việt của Bộ công cụ EPR do PREVENT Waste Alliance (<https://prevent-waste.net/en/>) xây dựng và dựa trên khung pháp lý EPR Việt Nam đã xây dựng. Kết thúc khóa học, học viên được nhận chứng chỉ hoàn thành khóa đào tạo.

Nội dung của cuốn hướng dẫn ngắn gọn này phản ánh các bài học kinh nghiệm rút ra từ các khóa đào tạo và phản hồi quan trọng của học viên liên quan đến cách thiết kế một khóa đào tạo về một chủ đề cần được giới thiệu cho nhiều bên liên quan tham gia vào hệ thống EPR. Cuốn hướng dẫn này nhằm mục đích cung cấp cho các chuyên gia và giảng viên thông tin thực tế về cách tổ chức và tiến hành các khóa đào tạo nói chung và các khóa đào tạo về chủ đề EPR nói riêng. Ngoài ra, tài liệu này còn có các đường link đến các tài liệu học về chủ đề ứng dụng EPR. Chúng tôi hy vọng rằng với tài liệu mà chúng tôi đã xây dựng này sẽ là một cuốn hướng dẫn cụ thể, đơn giản và thú vị về EPR - một chủ đề mới đối với Việt Nam, dành cho các học viên từ doanh nghiệp, các bộ ngành, viện nghiên cứu và các tổ chức.

Phần I: Tổ chức đào tạo

1. Các khía cạnh chung để thực hiện thành công một khóa đào tạo

Khi bạn định tổ chức một khóa đào tạo mới, chẳng hạn đào tạo về ứng dụng Bộ công cụ EPR tại Việt Nam, bạn nên trả lời có một số câu hỏi chính trước khi xác định chi tiết:

- Học viên cần đạt được kết quả đầu ra nào với khóa đào tạo mới (kiến thức, thay đổi hành vi)?
- Nội dung của khóa đào tạo sẽ là gì?
- Đã có những loại tài liệu nào cho chủ đề khóa đào tạo?
- Khóa đào tạo kéo dài bao lâu?
- Đối tượng tham gia khóa đào tạo là ai, họ có kiến thức và kinh nghiệm gì về EPR?
- Số lượng học viên tham gia là bao nhiêu và học vấn/ kinh nghiệm của họ là gì?
- Khóa đào tạo sẽ diễn ra ở đâu và phòng học như thế nào?
- Bạn có dự định tổ chức một chuyến tham quan thực địa không?
- Cần thiết bị cụ thể gì để tiến hành đào tạo?
- Giảng viên sẽ tham gia giảng dạy là ai?
- Hình thức đánh giá khóa đào tạo?

Quy trình của một khóa đào tạo gồm 6 bước được thể hiện ở hình dưới đây. Trước tiên, bạn cần xác định nhu cầu đào tạo của nhóm mục tiêu của mình (1), sau đó, bạn cần chọn các chủ đề đào tạo và xác định xem sau khóa đào tạo, học viên cần đạt được những gì (2). Phần này liên quan đến các câu hỏi: Học viên nên học gì? Học viên có thể làm gì khác đi sau khóa đào tạo? Có thể áp dụng thay đổi này tại nơi làm việc của họ không? Sau đó, bạn cần lập kế hoạch đào tạo (3), xác định thời lượng, địa điểm đào tạo và ký hợp đồng với các nhà cung cấp dịch vụ. Trong suốt quá trình đào tạo (4), với tư cách là người tổ chức, bạn sẽ phải đảm bảo rằng khóa đào tạo được tiến hành suôn sẻ và mọi thứ đều ổn. Cuối khóa đào tạo, cần tiến hành đánh giá (5) để có phản hồi ngay lập tức và làm các việc cần thiết để liên tục nâng cao chất lượng khóa đào tạo (6).

Hình: Sáu bước tổ chức đào tạo

2. Danh sách kiểm tra để tổ chức đào tạo

Để tổ chức thành công của một khóa đào tạo, bạn luôn phải tổ chức cả một quá trình, từ khâu chuẩn bị cho đến khâu đánh giá. Danh sách kiểm tra sau đây có thể giúp bạn làm điều đó một cách hiệu quả.

Cần làm gì?	Khi nào?	Nhận xét
1. Tổ chức khóa đào tạo		
• Ấn định ngày đào tạo		
• Xác định số lượng học viên tối thiểu và thời hạn mà bạn muốn đạt được con số này		
• Lựa chọn trợ lý đào tạo và hợp đồng với giảng viên (nếu là giảng viên bên ngoài), diễn giả khách mời và nhà cung cấp dịch vụ		
• Quảng cáo khóa học, gửi thư mời và giải thích quy trình đăng ký		
• Thu thập các bản đăng ký		
• Sản xuất các thư mục dành cho người tham gia và tùy chọn: gửi tài liệu cho người tham gia kịp thời trong trường hợp cần nghiên cứu trước nội dung		
• Nếu đào tạo được tiến hành bên ngoài cơ sở của bạn: xác nhận lại địa điểm đào tạo		
2. Lựa chọn và chuẩn bị địa điểm đào tạo		
• Đặt một địa điểm nơi bạn có không gian riêng và đủ không gian / phòng cho các bài tập nhóm		
• Chuẩn bị bố trí phòng học cho phù hợp (kê bàn ghế kiểu lớp học, kê bàn ghế kiểu chữ U)		
• Đảm bảo rằng các thiết bị hỗ trợ đào tạo luôn sẵn sàng - Máy chiếu và Máy tính - 2 bảng kẹp giấy - 3 bảng ghim lớn, giấy bìa, thẻ ghim màu, bút dạ, ghim, băng		

dính, kéo, hồ dán - Các món quà nhỏ, quả bóng nhỏ trong trường hợp bạn có kế hoạch tổ chức trò chơi		
• Tổ chức phục vụ ăn uống		
3. Thực hiện		
• Có mặt đúng giờ tại địa điểm tổ chức đào tạo và đảm bảo rằng mọi thứ đã sẵn sàng (tài liệu và chỗ ngồi) và các vấn đề kỹ thuật (lý tưởng nhất là kiểm tra vào buổi tối trước ngày diễn ra sự kiện)		
• Tổ chức phần cho học viên đăng ký		
• Tùy chọn: lời chào mừng của đại diện cơ quan chủ trì khóa đào tạo		
• Chuẩn bị giấy chứng nhận tham gia để phát trong buổi tổng kết		
4. Theo dõi		
• Đánh giá cuối khóa học dựa trên đánh giá và phản hồi của học viên		
• Tùy chọn: đánh giá tác động - đánh giá những thay đổi được áp dụng tại nơi làm việc của học viên		

3. Các vấn đề cụ thể khác về tổ chức đào tạo mà bạn có thể xem xét

Tập hợp và chia sẻ các tài liệu liên quan

Khi giảng dạy một chủ đề mới và phức tạp, nên tập hợp một danh sách các tài liệu liên quan và các tài liệu cập nhật cho chủ đề đó. Để học viên có thể chuẩn bị tốt nhất cho khóa đào tạo, nên chia sẻ đúng lúc các tài liệu quan trọng nhất với học viên trước khóa đào tạo. Có thể xem Tổng quan về các tài liệu nghiên cứu EPR trong **Phần IV: Đường link đến tài liệu về Bộ công cụ EPR**.

Xác định và mời diễn giả từ bên ngoài

Bạn có thể muốn mời một diễn giả từ bên ngoài có kiến thức chuyên môn về một chủ đề cụ thể. Điều này đặc biệt liên quan đến chủ đề triển khai EPR ở Việt Nam vì có rất nhiều điểm còn chưa rõ và các câu hỏi liên quan đến luật về lộ trình thực hiện EPR ở Việt Nam. Do đó, các bài thuyết trình của các diễn giả từ bên ngoài, của những người có kinh nghiệm triển khai thực tế, thường được học viên đánh giá cao và có thể làm tăng giá trị đáng kể cho tất cả các chủ đề. Họ cũng có thể giúp bạn giảm bớt áp lực khi bạn là người phụ trách chính trong hội thảo. Cần liên hệ với những diễn giả bên ngoài này khi bắt đầu chuẩn bị cho khóa đào tạo để xem họ có thể bố trí thời gian không, hoặc tìm một diễn giả thay thế. Bạn cần thông tin chi tiết cho các diễn giả về mong đợi của bạn liên quan đến chủ đề thuyết trình và thời lượng thuyết trình.

Trợ lý đào tạo

Để quá trình đào tạo diễn ra suôn sẻ, bạn cần có sự hỗ trợ của trợ lý, đặc biệt nếu số lượng học viên lớn, thời lượng đào tạo dài và áp dụng nhiều phương pháp đào tạo .

Một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của trợ lý đào tạo là phụ trách tài liệu về các câu hỏi và phản hồi từ học viên, chụp ảnh, quản lý thời gian, hỗ trợ chuẩn bị và thực hiện các bài tập nhóm và thuyết trình, cũng như phụ trách các vấn đề công nghệ (máy chiếu, micrô, v.v.) và các vấn đề hậu cần.

Tham quan thực địa

Nếu có thể tổ chức một khóa đào tạo kéo dài nhiều ngày, thì nên tổ chức một chuyến tham quan thực địa lồng ghép vào chương trình (thường là ½ ngày). Việc đi tham quan thực địa sẽ cung cấp cho học viên kinh nghiệm thực tiễn quý báu và hiểu đầy đủ hơn về nội dung học. Và đây cũng là cơ hội để học viên trao đổi nghiệp vụ với nhau ngoài buổi học chính khóa. Cũng giống như khóa đào tạo, cần lên kế hoạch tham quan thực địa rất cẩn thận. Học viên luôn mong hiểu biết thêm từ các chuyến thực địa tới các cơ sở hoặc từ các trao đổi thảo luận với đại diện của các cơ sở. Lý tưởng nhất là học viên không chỉ có thể nhìn thấy cơ sở vật chất mà còn có thể quan sát trực tiếp các quy trình làm việc và đặt câu hỏi. Điều quan trọng trong việc tổ chức tham quan thực địa là công tác hậu cần và lịch trình.

Kiểm tra phút cuối

Bạn có thể muốn nhắc nhở học viên và diễn giả khoảng một tuần trước khi sự kiện diễn ra, có thể bằng cách gọi điện nhanh cho họ và xác nhận lại sự tham gia của họ. Ngoài ra, hãy đảm bảo rằng bạn kiểm tra lại tất cả điểm khác ngay trước khóa đào tạo, đặc biệt là địa điểm đào tạo, sắp xếp phương tiện đi lại và đảm bảo có sẵn nguồn tài chính để đáp ứng mọi chi phí.

Chứng chỉ và xử lý tình trạng không tham dự

Nếu bạn định trao chứng chỉ cho học viên khi kết thúc khóa đào tạo, bạn sẽ phải lập một chính sách về những yêu cầu tham dự tối thiểu và công bố các điều kiện trước khi bắt đầu đào tạo để tránh bất hòa với học viên. Tham dự 80% thời gian đào tạo là điều kiện bình thường để đủ tiêu chuẩn nhận chứng chỉ, nhưng bạn không nên quá khắt khe.

Theo dõi khóa đào tạo

Khoảng 4 đến 6 tuần sau khóa đào tạo, học viên sẽ nhận được thư liên quan đến phản hồi về chương trình đào tạo. Ví dụ: một bài báo hoặc bài trên tạp chí gần đây đề cập đến chủ đề mà hội thảo đã đề cập. Việc theo dõi này có thể được coi là một yếu tố của “quản lý quan hệ khách hàng” khi học viên - khách hàng - nhận thấy rằng tổ chức của bạn quan tâm đến họ và nhìn nhận mối quan tâm của họ một cách nghiêm túc. Điều này làm tăng khả năng họ sẽ lại tham gia vào một chương trình đào tạo trong tương lai.

Phần II: Thiết kế chương trình đào tạo đào tạo về Trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR) đối với bao bì tại Việt Nam

1. Các khía cạnh chính cần xem xét để thiết kế chương trình đào tạo - mục tiêu, nội dung và phương pháp luận

Xác định mục tiêu

Trước tiên, cần xác định mục tiêu (học viên sẽ có khả năng làm gì khác đi trong môi trường làm việc của họ sau khóa đào tạo?) và kết quả (kết quả học tức thì) cho khóa đào tạo của bạn dựa trên nhu cầu của nhóm mục tiêu và kinh nghiệm họ đã có trước đây về chủ đề này. Điều này giúp bạn định hướng rõ ràng khi biên soạn nội dung chương trình đào tạo và giúp học viên hiểu rõ họ có thể mong đợi gì từ chương trình đào tạo.

Chọn các chủ đề chính

Các mô-đun và phiếu thông tin của Bộ công cụ EPR cung cấp bộ khung giúp bạn xây dựng kế hoạch đào tạo. Bạn hãy chọn những chủ đề mà nhóm mục tiêu của bạn được hưởng lợi nhiều nhất và phù hợp với môi trường làm việc của họ. Xem xét mức độ phức tạp của chủ đề EPR đối với chương trình đào tạo của bạn và xác định mức độ truyền đạt kiến thức tối đa phù hợp cho nhóm đối tượng để cân bằng giữa lý thuyết và bài tập thực hành, để đạt được kết quả học tập tốt nhất có thể. Như đã nêu phía trên, EPR là một chủ đề mới và việc triển khai EPR trong bối cảnh Việt Nam vẫn còn nhiều câu hỏi mở về mặt pháp lý và thực thi. Do đó, nên bắt đầu khóa đào tạo bằng phần giới thiệu khung pháp lý, do một chuyên gia bên ngoài (như: cán bộ hoặc chuyên gia tư vấn của Bộ TNMT) trình bày. Có thể tìm tất cả các tài liệu liên quan đến EPR nói chung và liên quan đến bối cảnh Việt Nam nói riêng như cuốn *Tóm tắt chính sách EPR đối với*

Co-funded by the European Union

german cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EXPERTISE FRANCE

Rethinking Plastics
Circular Economy Solutions to Marine Litter

bao bì tại Việt Nam và Bộ công cụ EPR bằng tiếng Việt tại Phần IV: Đường link tới Tài liệu và Bộ công cụ EPR.

<p>MÔ ĐUN 1 TỔNG QUAN VỀ CƠ CHẾ EPR ĐỐI VỚI BAO BÌ</p> <p>Phiếu 00: Lời tựa, dẫn nhập, thuật ngữ và các tài liệu chính</p> <p>Phiếu 01: Xác định vai trò và trách nhiệm trong chuỗi giá trị bao bì như thế nào?</p> <p>Phiếu 02: Xây dựng tổ chức trách nhiệm nhà sản xuất PRO như thế nào?</p> <p>Phiếu 03: Quản lý dòng tài chính, xác định phí và chi trả từ PRO như thế nào?</p> <p>Phiếu 04: Thành lập cơ quan đăng ký cho doanh nghiệp đưa bao bì ra thị trường như thế nào?</p> <p>Phiếu 05: Thiết kế khung pháp lý như thế nào?</p>	<p>MÔ ĐUN 2 THU GOM VÀ PHÂN LOẠI CHẤT THẢI BAO BÌ</p> <p>Phiếu 06: Tổ chức thu gom rác thải bao bì như thế nào?</p> <p>Phiếu 07: Có thể tổ chức quy trình phân loại rác thải bao bì như thế nào?</p> <p>Phiếu 08: Khu vực phi chính thức có thể tham gia như thế nào?</p> <p>Phiếu 09: Khuyến khích người dân phân loại rác thải bao bì tại nguồn như thế nào?</p> <p>Phiếu 10: Thiết lập hệ thống đặt cọc – hoàn trả như thế nào?</p>	<p>MÔ ĐUN 3 TÁI CHẾ CHẤT THẢI BAO BÌ</p> <p>Phiếu 11: Làm thế nào để đảm bảo tái chế chất lượng cao?</p> <p>Phiếu 12: Làm thế nào để tăng khả năng tái chế bao bì?</p> <p>Phiếu 13: Làm thế nào để tăng nhu cầu của thị trường với nhựa tái chế?</p>	<p>BÁO CÁO CỦA CÁC QUỐC GIA (Báo cáo bằng tiếng Anh)</p> <p>Germany</p> <p>Chile</p> <p>South Africa</p> <p>Republic of Korea</p> <p>Tunisia</p> <p>FAQ</p> <p>CÁC CÂU HỎI THƯỜNG GẶP</p>
---	---	---	--

Hình: Nội dung của Bộ công cụ EPR

Phương pháp đào tạo: Đào tạo theo hướng thực hành và tương tác

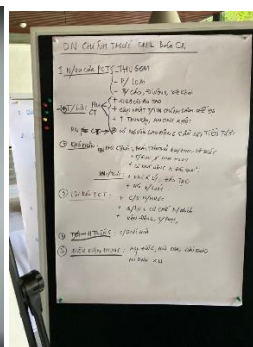
Thông qua các khóa đào tạo cho giảng viên về EPR đối với bao bì tại Việt Nam, chúng tôi nhận thấy học tập thông qua thực hành và học từ trải nghiệm chính là cách chuyển tải các tài liệu học tập mới và phức tạp hiệu quả nhất. Các ví dụ thực tiễn quốc tế và các nghiên cứu tình huống tại địa phương sẽ giúp bổ sung thông tin cho phần lý thuyết mà giảng viên đã cung cấp. Chuyển tham quan thực địa được tổ chức hết sức có giá trị đối với học viên, qua đó học viên có thể tìm hiểu các phương pháp tiếp cận thực tế đối với chủ đề chính là thu gom và phân loại rác thải bao bì và sự tham gia của khu vực phi chính thức (đồng nát), một lực lượng lao động quan trọng đối với Việt Nam.

Yếu tố then chốt của việc học thông qua trải nghiệm và học hỏi lẫn nhau là khả năng tương tác và sự đa dạng. Điều quan trọng là để học viên tham gia ngay từ đầu và tạo cho họ cơ hội tham

gia tích cực trong toàn bộ khóa học. Dưới đây là các yếu tố không thể tách rời của chương trình đào tạo:

- Để học viên tự giới thiệu bản thân bằng cách để họ trả lời các câu hỏi hướng dẫn bằng miệng hoặc viết trên thẻ màu được đặt trên bảng ghim và được giảng viên hoặc chính người tham gia trình bày
- Hãy xem xét các trò chơi bổ sung năng lượng nhỏ để tạo ra một bầu không khí học tập thoải mái và để làm mới tâm trí của những người tham gia sau khi họ có nhiều đầu vào; một trò chơi cũng có thể được sử dụng cho vòng giới thiệu
- Dành đủ thời gian cho các phiên hỏi đáp và thảo luận
- Sử dụng các phương tiện hỗ trợ hình ảnh và âm thanh như máy chiếu, bảng lật, giấy / thẻ màu và bảng ghim, tài liệu in, video, trình diễn

- Kết hợp các bài tập dưới hình thức làm việc nhóm, đóng vai và thuyết trình: Các bài tập theo nhóm và đặc biệt là đóng vai với các cuộc thảo luận đặc biệt quan trọng đối với học viên. Bằng cách mô phỏng vai trò của các nhóm tác nhân (các bên liên quan khác nhau) trong cơ chế EPR, học viên có thể hiểu toàn bộ hệ thống EPR. Các cuộc thảo luận cũng liên quan đến tới bối cảnh thực tế của Việt Nam và giúp học viên biết các giải pháp có tính khả thi để thực hiện EPR trong lĩnh vực của họ. Cuối cùng, học viên sẽ hoàn thành một bài tập cuối cùng là xây dựng một lộ trình cho cơ chế EPR liên quan đến khu vực hoặc lĩnh vực của họ. Các bạn có thể xem các ví dụ về bài tập có mô tả chi tiết trong **Phần III / Các bài tập hữu ích và phương pháp áp dụng cho khóa đào tạo EPR**

- Cuối cùng nhưng không kém phần quan trọng, hãy để các học viên phản hồi về nội dung chương trình đào tạo, phương pháp và các vấn đề hậu cần, vào cuối ngày hoặc vào đầu ngày đào tạo tiếp theo. Khi kết thúc khóa đào tạo, nên tiến hành vòng đánh giá cuối cùng, trong đó mọi người nhận xét ngắn gọn về những điểm hay của khóa học, những điểm cần cải thiện và những điểm học viên dự định áp dụng kiến thức mới tích lũy được.

2. Ví dụ về chương trình của một khóa đào tạo 3 ngày về EPR đối với bao bì tại Việt Nam. Sự kiện này bao gồm một chuyến thăm thực địa nửa ngày.

Chương trình dưới đây là một bản mẫu chương trình đào tạo toàn diện. Mục tiêu chung của khóa đào tạo là giảng dạy các chủ đề chính của Bộ công cụ EPR để có hiểu biết chung về hệ thống EPR và mô phỏng ứng dụng thực tế của hệ thống này trong bối cảnh Việt Nam. Chương trình và nội dung của khóa đào tạo có thể được thiết kế theo nhu cầu và kinh nghiệm của nhóm mục tiêu của bạn. Có thể thêm bớt một số phiếu thông tin hoặc chủ đề.

Chương trình Đào tạo giảng viên chuyên sâu về EPR đối với bao bì tại Việt Nam

Thời gian	Nội dung	Diễn giả
NGÀY 1		
8.00 – 8.15	Phát biểu khai mạc và giới thiệu tóm tắt về mục tiêu/ kết quả đầu ra của khóa đào tạo, phương pháp đào tạo và các yêu cầu đối với học viên	Ban tổ chức

Co-funded by the European Union

Implemented by

8.15 – 9.00	Học viên tự giới thiệu & Điềm qua nội dung mô-đun của Bộ công cụ EPR (tên/ cơ quan, nền tảng kiến thức, kỳ vọng và các khía cạnh chính của mỗi mô-đun từ góc nhìn của học viên)	Điều phối viên Tất cả học viên
9.00 – 10.15	Mô-đun 1: Các khía cạnh chung của cơ chế EPR đối với bao bì Đặc điểm cụ thể của khung pháp lý EPR và việc áp dụng vào thực tiễn ở Việt Nam Hỏi & Đáp	Chuyên gia pháp lý – Bộ TN&MT
10.15 – 10.30	Giải lao	
10.30 – 10.45	MÔ- ĐUN 1: Các khía cạnh chung của cơ chế EPR đối với bao bì TỔNG QUÁT Vai trò và Trách nhiệm và việc xây dựng PRO (Phiếu thông tin 1 và 2)	Điều phối viên Tất cả học viên
10.45 – 12.00	Bài tập số 2 từ Sổ tay – Nhà điều hành hệ thống	Điều phối viên Tất cả học viên
12.00 – 14.00	Nghỉ trưa	
14.00 – 15.30	Mô-đun 1: Các khía cạnh chung của EPR (tiếp) TỔNG QUÁT về phí EPR và thành lập cơ quan đăng ký (Phiếu thông tin 3 và 4) Bài tập số 5 từ sổ tay – Thành lập một cơ quan đăng ký	Điều phối viên Tất cả học viên
15.30 – 15.45	Giải lao	
15.45 – 16.45	Tiếp tục Bài tập số 5 từ Sổ tay – Thành lập một cơ quan đăng ký	Điều phối viên Tất cả học viên
16.45 – 17.00	Tổng kết ngày 1	Điều phối viên Tất cả học viên
NGÀY 2		
7.45 – 8.00	Đánh giá buổi học đầu tiên	Điều phối viên Tất cả học viên
8.00 - 9.30	MÔ ĐUN 2 - Thu gom và phân loại chất thải bao bì và sự tham gia của các bên liên quan trong chuỗi giá trị chất thải (người thu gom / cơ sở thu mua phế liệu/ người tái chế) TỔNG QUÁT về Thu gom chất thải và Quy trình phân loại chất thải bao bì (Phiếu thông tin 6 và 7) Bài tập số 7 từ Sổ tay - Thu gom và phân loại chất thải bao bì	Điều phối viên Tất cả học viên

Co-funded by the European Union

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EXPERTISE
FRANCE

Rethinking Plastics

Circular Economy Solutions to Marine Litter

9.30 - 9.45	Giải lao	
9.45 –11.30	Mô-đun 2 - Thu gom và phân loại chất thải bao bì và sự tham gia của các bên liên quan trong chuỗi giá trị chất thải (người thu gom/ cơ sở thu mua phế liệu/ người tái chế) (phần tiếp theo) TỔNG QUAN về Vai trò của các bên liên quan trong chuỗi giá trị chất thải trong việc thu gom và phân loại chất thải bao bì và Khuyến khích sự tham gia của người dân địa phương trong việc phân loại chất thải bao bì tại nguồn (phiếu thông tin 8 & 9) Bài tập 8 từ Sổ tay – Sự tham gia của lực lượng thu gom, xử lý phế liệu tự do	Điều phối viên Tất cả học viên
11.30 – 13.30	Ăn trưa	
13.30 – 17.00	Tham quan thực địa: a) Tham quan Điểm thu gom chất thải phi tập trung (MRF), Điểm phân loại rác tái chế phi chính thức, và gặp gỡ lực lượng thu gom phế liệu tự do và đơn vị quản lý thu gom, xử lý chất thải hoặc b) Tham quan mô hình ‘Thu gom và phân loại chất thải’	Đơn vị tổ chức & Tất cả học viên
NGÀY 3		
7.45 – 8.00	Đánh giá buổi học ngày 2	Điều phối viên Tất cả học viên
8.00 – 9.45	MÔ-ĐUN 3 - Tái chế Làm thế nào để đảm bảo tái chế chất lượng cao ở Việt Nam và tăng khả năng tái chế đối với bao bì? Giới thiệu các trường hợp ở Việt Nam Hỏi đáp và thảo luận	Điều phối viên Diễn giả khách mời Tất cả học viên
9.45 – 10.00	Giải lao	
10.00 – 11.30	Chuẩn bị bài tập cuối cùng - Triển khai hệ thống EPR ở Việt Nam	Tất cả học viên
11.30 – 13.30	Ăn trưa	
13.30 – 15.00	Thuyết trình nhóm Phần I	Tất cả học viên
15.00 – 15.15	Giải lao	
15.15 – 15.45	Thuyết trình nhóm Phần II	Tất cả học viên
15.45 – 16.15	Vòng đánh giá cuối cùng - Bài học kinh nghiệm và đề xuất cho các khóa đào tạo EPR tại Việt Nam	Tất cả học viên
16.15 – 16.30	Tổng kết Khóa đào tạo	Ban tổ chức

Phần III: Các bài tập và phương pháp hữu ích cho khóa đào tạo EPR

Các bài tập ví dụ dưới đây (ngoại trừ bài tập cuối cùng), cũng giống như Bộ công cụ EPR, do PREVENT Waste Alliance soạn thảo. Bộ công cụ EPR và các bài tập đã được dự án Rethinking Plastics dịch sang tiếng Việt và điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh địa phương giúp người đọc tiếp cận với các khái niệm EPR và việc thực hiện EPR. Chúng tôi khuyến nghị sử dụng bản tiếng Việt (tùy thuộc vào trình độ tiếng Anh của giảng viên và học viên). Các bài tập lần đầu tiên được sử dụng trong các khóa đào tạo cho giảng viên tại Việt Nam. Học viên đánh giá các bài tập là công cụ hỗ trợ học tuyệt vời và các phương pháp được mô tả dễ sử dụng. Các bài tập được thiết kế để giúp người học hiểu được mức độ phức tạp của hệ thống EPR và vai trò của nhiều bên liên quan trong cơ chế EPR.

Bài tập 1: EPR - vai trò và trách nhiệm

Mục tiêu của bài tập 1 “EPR – vai trò và trách nhiệm”

Bài tập phân vai này nhằm mục đích:

- Giúp hiểu EPR thực tế là gì.
- Giúp hiểu rõ vai trò quan trọng của các tác nhân trong hệ thống EPR
- Làm rõ các mối quan hệ phức tạp giữa các tác nhân
- Làm rõ phạm vi trách nhiệm ở các cấp khác nhau

Cấu trúc trò chơi đóng vai

Chính phủ chịu trách nhiệm xây dựng Pháp lệnh về EPR phù hợp với khung pháp lý hiện hành, đồng thời cũng tạo ra các cơ chế khuyến khích mới để thúc đẩy thu gom và tái chế bao bì theo hướng thân thiện với môi trường.

Bài tập này đưa ra tình huống như sau: Bộ chuyên trách tổ chức một cuộc họp với đại diện của tất cả các nhóm tác nhân chính để thảo luận về vai trò và trách nhiệm trong hệ thống EPR tương lai.

Hướng dẫn phân vai chủ đề 1

Vai: Nhà sản xuất và nhà nhập khẩu – các công ty có nghĩa vụ EPR

Bạn đại diện cho một công ty đưa hàng hóa đóng gói ra thị trường để tiêu thụ. Do đó, bạn thuộc nhóm (các nhà sản xuất và nhà nhập khẩu) có nghĩa vụ đóng phí cho hệ thống EPR cho các sản phẩm thuộc phạm vi của hệ thống EPR.

Công ty của bạn hoạt động trong một thị trường cạnh tranh nên buộc phải tối ưu hóa chi phí. Nếu chính phủ cân nhắc thực thi luật EPR, bạn sẽ chọn thành lập một PRO do doanh nghiệp quản lý và thu phí từ các thành viên của mình để hỗ trợ hoạt động thu gom, phân loại và tái chế. Bạn muốn tránh hiện tượng trốn đóng phí của các đối thủ cạnh tranh để đảm bảo một sân chơi công bằng. Do đó, cần phải thiết lập cơ chế giám sát và thực thi.

Vai: Nhà vận hành hệ thống (PRO)

Bạn đại diện cho nhà vận hành hệ thống - đơn vị chính chịu trách nhiệm tổ chức phân công nhiệm vụ trong hệ thống EPR. Do đó, bạn có trách nhiệm thiết lập, phát triển và duy trì hệ thống.

Để bạn hoàn thành trách nhiệm, cần thiết lập một cơ cấu tổ chức đáng tin cậy và minh bạch, một khung quy định tương ứng, trong đó phân định rõ vai trò trách nhiệm của tất cả các tác nhân liên quan. Như vậy, bạn có thể đánh giá chính xác mối quan hệ của mình với tất cả các nhóm tác nhân khác và biết có thể yêu cầu hoặc mong đợi những gì.

Vai: Công ty quản lý chất thải

Bạn đại diện cho một hiệp hội quản lý chất thải, trong đó hội viên gồm các công ty nhỏ, vừa và lớn cung cấp dịch vụ thu gom, phân loại và tái chế tủ lạnh/ bao bì thải bỏ. Hiện nay, các cá nhân hoặc các công ty quản lý chất thải chỉ thu gom những sản phẩm thải bỏ có giá trị cao để bán cho các đơn vị trung gian và các nhà tái chế. Vì giao dịch mua bán chủ yếu dựa vào giá bán vật liệu tái chế, nên các tiêu chuẩn về môi trường và điều kiện lao động trong các chuỗi tái chế này rất thấp. Giá vật liệu tái chế trên thị trường không ổn định, gây thêm áp lực cho các công ty thành viên của hiệp hội.

Từ hệ thống EPR, bạn mong muốn các công ty thành viên có thêm nguồn thu để trả cho các công ty cung cấp dịch vụ, không để họ phải phụ thuộc vào giá bán vật liệu tái chế. Bạn tìm những phương pháp hiệu quả để xây dựng mối quan hệ kinh doanh giữa PRO và các công ty thành viên. Bạn cũng muốn đảm bảo sự phối hợp tốt trong hệ thống quản lý chất thải chung nằm trong phạm vi trách nhiệm của chính quyền địa phương.

Vai: Chính quyền địa phương

Bạn đại diện cho một địa phương. Theo khung pháp lý hiện hành về quản lý chất thải, địa phương chịu trách nhiệm tổ chức thu gom và xử lý chất thải. Tỷ lệ thu gom của khu vực đô thị và khu vực nông thôn khác nhau rất nhiều. Trong cả hai trường hợp, các địa phương đều thu phí quản lý chất thải. Tuy nhiên, các khoản phí này không đủ để trang trải chi phí thu gom và xử lý chất thải sinh hoạt đảm bảo tiêu chuẩn môi trường. Ngoài ra, việc phân loại chất thải còn rất hạn chế và các chất thải hữu cơ hiếm khi được xử lý riêng (như ủ sinh học, biogas). Công tác tái chế chủ yếu do khu vực phi chính thức thực hiện. Hầu hết chất thải được xử lý tại các bãi rác lộ thiên hoặc bãi chôn lấp. Liên quan đến hệ thống EPR tiềm năng dành cho bao bì, bạn muốn đảm bảo sự hợp tác chặt chẽ giữa PRO và các địa phương trong việc tổ chức thu gom bao bì riêng.

Vai: Nhà bán lẻ hàng hóa đóng gói

Bạn là đại diện của một nhà bán lẻ hoặc một hiệp hội bán lẻ, bao gồm các chuỗi siêu thị lớn, các cửa hàng quy mô vừa và nhỏ. Người tiêu dùng mua sản phẩm đóng gói trong các siêu thị và cửa hàng này. Là khâu trung gian chính giữa các công ty có nghĩa vụ và người tiêu dùng, bạn ý thức được vai trò cụ thể của các công ty trong việc thực hiện các hành động thân thiện với môi trường. Tuy nhiên, bạn biết rằng các đại lí bán lẻ quy mô nhỏ hơn lại lo lắng để thực hiện nghĩa vụ thu hồi theo quy định EPR, họ có thể buộc phải thu hồi bao bì về kho của mình. Như vậy, họ phải bố trí chỗ để lưu kho, trong khi diện tích ít và chi phí mặt bằng cao. Do đó, bạn mong muốn thiết lập hệ thống thu hồi/ thu gom vỏ bao bì hiệu quả.

Câu hỏi – hướng dẫn

5 nhóm sẽ thảo luận các câu hỏi dưới đây để hiểu sâu hơn về các mô hình EPR.

1. EPR được định nghĩa là gì với các nhóm tác nhân khác nhau?
2. Ai chịu trách nhiệm thu hồi/ thu gom, phân loại và tái chế bao bì thải bỏ?
3. Ai sẽ trả phí của hệ thống? Ở khâu nào trong chuỗi cung ứng có thể xác định được đối tượng phải trả phí?

Câu hỏi tùy chọn: Làm thế nào để đảm bảo tái chế được nhiều bao bì nhất có thể và để người tiêu dùng ưu tiên mua sản phẩm đựng trong bao bì có thể tái chế?

Phương pháp

Có thể sử dụng một số phương pháp để thảo luận những câu hỏi trên, như:

- Phương pháp Fishbowl discussions (lắng nghe thảo luận nhóm và đổi vai trong thảo luận nhóm)
- Phương pháp World Café (thảo luận nhóm nhỏ bằng cách lắng nghe và đưa ra ý kiến) (thêm chi tiết về các định dạng xem trong IV / Liên kết và Phụ lục)

Thời gian 90 phút

Bài tập 5: “Thành lập cơ quan đăng ký”

Mục đích của bài tập/ phân vai chủ đề 5 “Thiết lập Cơ quan đăng ký”

Cần tổng hợp các ý tưởng cụ thể về cơ cấu của một Cơ quan quản lý đăng ký và đưa ra các đề xuất tương ứng, có tính đến các lợi ích khác nhau.

Hướng dẫn phân vai chủ đề 5

Vai: Nhà sản xuất, nhà nhập khẩu – các công ty có nghĩa vụ

Bạn đại diện cho một công ty đưa hàng hóa đóng gói ra thị trường để tiêu thụ. Do đó, bạn thuộc nhóm các nhà sản xuất và nhà nhập khẩu có nghĩa vụ đóng phí cho hệ thống EPR đối với các sản phẩm thuộc phạm vi của hệ thống EPR. Bạn muốn tránh tình trạng các đối thủ cạnh tranh trốn đóng phí để có một sân chơi bình đẳng với họ. Tuy nhiên, vì có sự cạnh tranh này, bạn chỉ nên tiết lộ những thông tin chính.

Vai 2: Nhóm người chịu trách nhiệm thiết lập Cơ quan đăng ký cho các công ty có nghĩa vụ

Bạn là thành viên của nhóm phụ trách thiết lập Cơ quan đăng ký cho các công ty đưa hàng hóa đóng gói ra thị trường (*xin lưu ý rằng Hệ thống đăng ký có thể do PRO, cơ quan nhà nước hoặc bên thứ ba quản lý, tùy từng nước*). Bạn quan tâm đến việc có một hệ thống minh bạch và dễ hiểu, không có tình trạng trốn tránh trách nhiệm đóng phí cho hệ thống.

Câu hỏi – Hướng dẫn

Các câu hỏi dưới đây liên quan đến việc thiết lập cơ quan đăng ký cho tất cả các công ty có nghĩa vụ tham gia vào hệ thống EPR dành cho bao bì.

1. Cần những thông tin nào để có thể xác định rõ các công ty có nghĩa vụ?
2. Để tính phí EPR, tất cả các công ty phải báo cáo lượng bao bì mà họ đưa ra thị trường ở nước liên quan. Họ cần cung cấp những thông tin nào trong báo cáo lượng bao bì? Cần báo cáo với tần suất như thế nào (hàng tháng, hàng quý, hàng năm)?
3. Cần công khai thông tin nào từ cơ quan đăng ký? Có nên hiển thị công khai tất cả các công ty đưa hàng hóa đóng gói ra thị trường tại cơ quan đăng ký không?

Phương pháp

Trước tiên, các học viên thảo luận các câu hỏi trong nhóm của mình và xây dựng đề cương về Cơ quan đăng ký mà họ mong muốn. Sau đó, họ trình bày kết quả của mình với nhóm khác và

thảo luận về phương pháp của họ để tìm ra giải pháp được cả hai nhóm cho là phù hợp và có thể thực hiện được.

Thời gian

90 phút

Bài tập 7: Thu gom và phân loại chất thải bao bì

Mục tiêu của bài tập 7 “Thu gom và phân loại chất thải bao bì”

Các học viên cần phân tích các hệ thống thu gom khác nhau và đưa ra các đề xuất. Ngoài ra, cần làm rõ mối tương quan giữa một hệ thống thu gom cụ thể và quy trình phân loại chất thải ở cuối luồng (hạ nguồn). Tại đa số các nước nơi khu vực phi chính thức thu gom chất thải bao bì, cần đặc biệt quan tâm đến khu vực này khi cần xây dựng hệ thống thu gom trong khu vực.

Hướng dẫn phân vai chủ đề 7

Vai: Nhà điều hành hệ thống PRO

Bạn là PRO và chịu trách nhiệm cung cấp tài chính cho hoạt động thu gom và quản lý phí EPR của các công ty có nghĩa vụ. Có thể có nhiều mô hình tổ chức dịch vụ thu gom khác nhau. PRO có thể tổ chức thu gom hoặc thuê các công ty phù hợp hoặc chính quyền địa phương thu gom. Tuy nhiên, các địa phương cũng có thể tự tổ chức thu gom chất thải bao bì và sau đó được PRO hoàn trả tiền dịch vụ.

Trong hầu hết các trường hợp, PRO giao cho các công ty cung cấp dịch vụ thực hiện thu gom vì các chính quyền địa phương hiếm khi vận hành hệ thống phân loại riêng của họ. Tuy nhiên, địa phương cũng có thể tự tổ chức thu gom. Cho dù ai làm thì điều quan trọng là cần lọc ra chất thải có thể bán được và phần chất thải không có giá trị còn lại phải được xử lý đúng cách hoặc xử lý trong các nhà máy đốt rác.

Với tư cách là PRO, bạn chịu trách nhiệm xây dựng các hệ thống thu gom và phân loại phù hợp cũng như bảo đảm tài chính cho các dịch vụ này.

Vai: Chính quyền địa phương

Bạn là đại diện của một địa phương và một nhóm địa phương. Bạn chịu trách nhiệm về vệ sinh môi trường trong khu vực của bạn. Vì làm cho một tổ chức của nhà nước, bạn là đầu mối liên hệ của người dân, các cơ quan, tổ chức, trường học, mẫu giáo, các doanh nghiệp và cơ sở sản xuất. Bạn mong muốn hệ thống thu gom địa phương thân thiện với người dân và hình thức quản lý chất thải phù hợp. Hơn nữa, bạn quan tâm đến sự tham gia của khu vực phi chính thức.

Vai: Công ty quản lý chất thải

Bạn làm ở công ty quản lý chất thải và bạn muốn mở rộng hoạt động kinh doanh của mình sang lĩnh vực thu gom và phân loại chất thải bao bì. Bạn phải thương lượng với chính quyền địa phương và cung cấp các dịch vụ tốt nhất cho PRO để PRO ký hợp đồng với bạn.

Câu hỏi: Các nhóm sẽ thảo luận về các câu hỏi sau:

1. Ai nên chịu trách nhiệm thu gom bao bì? Chính quyền địa phương nên thu gom hay PRO phụ trách và giao cho tư nhân?

Co-funded by the European Union

german cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EXPERTISE
FRANCE

Rethinking Plastics

Circular Economy Solutions to Marine Litter

2. Làm thế nào để xây dựng hệ thống thu gom chất thải bao bì từ hộ gia đình và từ tất cả các nguồn phát sinh chất thải khác trên quy mô toàn quốc? Nên thiết lập hệ thống thu gom tại hộ gia đình hay bố trí các điểm tập kết rác? Kiểu hệ thống hạ tầng nào là tốt nhất cho khu vực thành thị và nông thôn?
3. Làm thế nào để từng bước thiết lập hệ thống thu gom một cách tốt nhất? Cần bao nhiêu thời gian? Những dự án thí điểm nào là hợp lý?

Câu hỏi tùy chọn: Các cá nhân và công ty thuộc khu vực phi chính thức tham gia vào hệ thống thu gom như thế nào? Có những khả năng, cơ hội nào? Hệ thống EPR mang lại cho họ những triển vọng gì? Điều này được đưa vào luật như thế nào?

Phương pháp: Làm việc nhóm và thảo luận theo phương pháp bể cá

Thời gian: 75 - 90 phút

Bài tập 8: “Sự tham gia của khu vực phi chính thức”

Mục đích của bài tập 8 “Sự tham gia của khu vực phi chính thức”

Học viên cần hiểu được các loại hình công việc phi chính thức khác nhau và những người làm những công việc đó trong lĩnh vực quản lý chất thải, hiểu được mức độ phức tạp của việc đưa họ vào hệ thống theo cách mà học viên cho là phù hợp.

Hướng dẫn phân vai chủ đề 8

Vai: Người thu gom rác

Bạn là người thu gom rác trong một hợp tác xã. Bạn đi nhặt rác có thể tái chế để bán. Tuy nhiên, vì là thành viên của hợp tác xã, bạn có khả năng tác động đến việc ra quyết định, thực hiện hoạt động và thương lượng trên cương vị tập thể. Bạn thích tính linh động trong công việc của mình. Bạn muốn tiếp tục làm việc trong lĩnh vực quản lý chất thải vì đây cũng là nguồn thu nhập của bạn.

Vai: Các doanh nghiệp phi chính thức chuyên nghiệp và bán chuyên nghiệp

Bạn vận hành một doanh nghiệp chuyên nghiệp hoặc bán chuyên nghiệp trong lĩnh vực quản lý chất thải phi chính thức. Bạn có một số nhân viên đang làm việc cho công ty. Bạn thu gom, mua chất thải từ những người gom rác đơn lẻ, phân loại kỹ hơn và bán lại cho bên tái chế. Là một doanh nghiệp phi chính thức thì có cả lợi thế và bất lợi. Tuy nhiên, khi hệ thống EPR ra đời, bạn lo sợ rằng bạn sẽ không thể tiếp tục thực hiện hoạt động kinh doanh của mình. Do đó, bạn đang tìm kiếm các khả năng để trở thành một phần của hệ thống.

Vai: Công ty quản lý chất thải (tái chế)

Bạn vận hành một công ty quản lý chất thải chính thức. Bạn nhận chất thải có thể tái chế từ các bên phi chính thức để xử lý và tái chế. Nhìn chung, bạn ủng hộ việc thiết lập hệ thống EPR vì bạn thấy lợi ích của việc nhận được khối lượng rác bao bì nhiều hơn và được phân loại tốt hơn, điều này có lợi cho hoạt động kinh doanh của bạn. Bạn cũng quan tâm đến việc sử dụng lao động phi chính thức nếu điều này giúp doanh nghiệp của bạn hoạt động thành công.

Vai: PRO

Bạn là PRO. Bạn muốn thúc đẩy hệ thống quản lý chất thải bền vững nhằm thu gom tất cả các loại chất thải bao bì dù bao bì đó có giá trị hay không. Bạn cũng muốn khu vực phi chính thức hiện nay tham gia vào hệ thống của mình để đưa người lao động vào lĩnh vực quản lý chất thải bao bì (mà bạn quản lý) và tạo cho họ khả năng tiếp cận với các dịch vụ chăm sóc sức khỏe và điều kiện lao động an toàn.

Câu hỏi

Có thể thảo luận các câu hỏi sau để đưa ra các ý tưởng đưa người lao động phi chính thức vào hệ thống:

1. Người lao động phi chính thức có thể thực hiện những nhiệm vụ gì để tham gia vào hệ thống?
2. Tất cả các bên liên quan có những thuận lợi gì khi khu vực phi chính thức tham gia vào hệ thống? Sau khi vào hệ thống, người lao động phi chính thức sẽ có những bất lợi, khó khăn gì phát sinh so với cách thực hiện công việc hiện tại của họ?
3. Làm thế nào để những người nhặt rác độc lập, đơn lẻ, không có tổ chức có thể tham gia vào hệ thống?
4. Bạn sẽ thiết kế ý tưởng đưa khu vực phi chính thức tham gia vào hệ thống EPR như thế nào?
5. Cần những điều kiện khung nào để đưa khu vực phi chính thức vào hệ thống?

Phương pháp

Đầu tiên, từng nhóm chuẩn bị các lập luận và giải pháp cho các ý tưởng của nhóm. Các câu hỏi đưa ra bên trên chỉ mang tính chất hướng dẫn, gợi ý. Sau đó, các nhóm từ 1 đến 4 trình bày kết quả thảo luận. Tiếp theo, mỗi nhóm dành thời gian để thảo luận lại về các lập luận của nhóm khác (có thể thảo luận trong một nhóm lớn).

Nhóm 4 (PRO) tổng hợp kết quả và đưa ra quyết định. Có thể tiếp tục đóng vai theo cách này cho đến khi học viên tìm ra được quyết định/ sự đồng thuận theo đa số.

Thời gian: 90 phút

Bài tập cuối cùng: Làm thế nào để triển khai cơ chế EPR ở Việt Nam?

Nhiệm vụ của bài tập cuối cùng

Vạch ra lộ trình triển khai EPR tại Việt Nam vì hai năm tới hệ thống EPR sẽ có hiệu lực tại Việt Nam. Xem xét hiện trạng chuỗi giá trị chất thải và các bên liên quan tại Việt Nam. Về khung pháp lý cho EPR tại Việt Nam, xác định các lỗ hổng của quản lý chất thải và chuỗi giá trị chất thải và đưa ra các giải pháp tương ứng cho lộ trình thực hiện cơ chế EPR.

4 nhóm vai :

Nhà sản xuất và nhà nhập khẩu - các công ty có nghĩa vụ

PRO

Chính quyền địa phương

Co-funded by the European Union

Implemented by

Đơn vị quản lý chất thải (chính thức và không chính thức)

Phương pháp

Làm việc nhóm, thuyết trình, thảo luận

Thời gian

180 phút

Phần IV: Link tài liệu và Bộ công cụ EPR

PREVENT Waste Alliance - Liên minh ngăn ngừa chất thải:

[Trang chủ - PREVENT Waste Alliance \(prevent-waste.net\)](http://prevent-waste.net)

Bộ công cụ EPR bằng tiếng Anh, do PREVENT Waste Alliance soạn thảo

[EPR Toolbox - PREVENT Waste Alliance \(prevent-waste.net\)](http://prevent-waste.net)

Chuỗi video EPR Explained bằng tiếng Anh, được phát triển bởi PREVENT Waste Alliance

[Video series: EPR Explained! - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Nguồn tài liệu của Dự án “Suy nghĩ lại về nhựa”:

[Rethinking Plastic - Home \(rethinkingplastics.eu\)](http://rethinkingplastics.eu)

Bộ công cụ EPR bằng tiếng Việt, do Expertise France dịch, trong khuôn khổ Dự án “Suy nghĩ lại về nhựa”

[Rethinking Plastic - Vietnam: Knowledge on EPR for Packaging – The EPR Toolbox in Vietnamese](http://rethinkingplastics.eu)

Tóm tắt chính sách EPR đối với bao bì tại Việt Nam (có sẵn bằng tiếng Anh và tiếng Việt) - một tài liệu khung cho các nhà ra quyết định chính sách để hiểu các nguyên tắc EPR chính và chia sẻ kinh nghiệm quốc tế về các cơ chế EPR và khung pháp lý.

[Rethinking Plastic - Vietnam: Key Principles and Experiences on Extended Producer Responsibility \(EPR\) Mechanisms and Legal Frameworks – EPR Policy Brief \(English\) \(rethinkingplastics.eu\)](http://rethinkingplastics.eu)

[Rethinking Plastic - Vietnam: Key Principles and Experiences on Extended Producer Responsibility \(EPR\) Mechanisms and Legal Frameworks – EPR Policy Brief \(Vietnamese\) \(rethinkingplastics.eu\)](http://rethinkingplastics.eu)

[Kỳ vọng và những ràng buộc của các doanh nghiệp tái chế trong khuôn khổ cơ chế EPR trong tương lai tại Việt Nam Kết quả từ một cuộc khảo sát xã hội trên nền tảng trực tuyến](http://rethinkingplastics.eu)

[Expectations and constraints of plastic packaging waste Recyclers under the future EPR scheme in Vietnam : Results from an online social survey](http://rethinkingplastics.eu)

Các tài liệu có sẵn trên mạng (vào tháng 7 năm 2022):

- Tài liệu từ dự án thí điểm tại TP.HCM: “Tăng cường thu gom, phân loại và tái chế bao bì nhựa”, Viện nghiên cứu phát triển Pháp (IRD) và Đại học Kiến trúc Hà Nội
 - Mô tả chuỗi giá trị bao bì nhựa sau khi sử dụng tại một huyện nông thôn của TP. Hồ Chí Minh: Tác động tới quá trình triển khai cơ chế EPR
 - Các lỗi hỏng của việc phân loại rác thải nhựa tại nguồn để tái chế ở TP.HCM, Việt Nam: Kiểm toán chất thải.
 - Các hạn chế, đòn bẫy và khuyến nghị có thể có đối với việc tích hợp bao bì nhựa chưa được thu gom ở cấp tổng hợp và cấp tái chế ở Thành phố Hồ Chí Minh
 - Tích hợp khu vực phi chính thức vào việc thực hiện Đề án Trách nhiệm của Nhà sản xuất Mở rộng đối với bao bì nhựa
 - Tập tài liệu kiểm kê kiến trúc và phát triển của các điểm gửi rác

- 7 phiếu thông tin:

M1: Xác định polyme bao bì nhựa trong chất thải

M2: Plastic GO: một ứng dụng hỗ trợ kiểm tra chất thải

F1: EPR là gì?

F2: Cơ chế EPR: Thông tin chi tiết về nghị định

F3: Các loại chất thải, nhà điều hành và cơ sở tại TP.HCM, Việt Nam

F4: Chất thải rắn sinh hoạt được tổ chức như thế nào ở Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam?

F5: Ai chịu trách nhiệm về những gì trong hệ thống chất thải rắn sinh hoạt ở Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam?

- Sổ tay Hỏi và đáp về EPR đối với bao bì (bằng tiếng Việt với sự phối hợp của Bộ TNMT)
- Cẩm nang tái chế nhựa bền vững do Trung tâm Tư vấn Tài nguyên và Môi trường (NREC) - Đại học Tài nguyên và Môi trường TP. Hồ Chí Minh biên soạn

Tổ chức các khóa đào tạo:

Sổ tay dành cho Tổ chức Thành viên - Dịch vụ Đào tạo, do sequa gmbH (www.sequa.de) xây dựng

[Book 3 Training Services.pdf](#)

Phương pháp luận cho bài tập:

Phương pháp / cuộc trò chuyện trong bể cá

[Fishbowl \(conversation\) - Wikipedia](#)

Phương pháp The World Cafe

[World Cafe Method: The World Cafe](#)

[World café \(conversation\) - Wikipedia](#)

Co-funded by the European Union

Implemented by

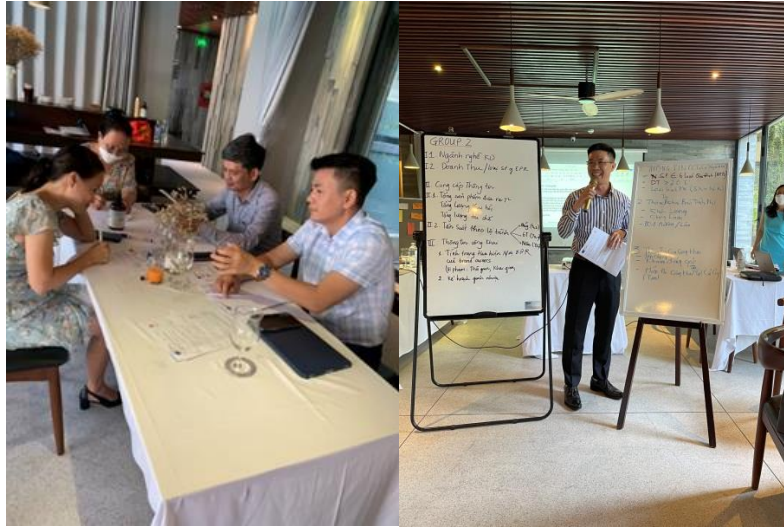
Phụ lục

Phiếu đóng vai cho các bài tập:

Hình ảnh từ khóa đào tạo và tham quan thực tế tại Hội An:

Hướng dẫn ngắn gọn dành cho các học viên này được thực hiện với nguồn hỗ trợ tài chính của dự án “Suy nghĩ về nhựa - Giải pháp kinh tế tuần hoàn cho rác thải biển”. 'Rethinking Plastics' do Liên minh Châu Âu và Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức (BMZ) tài trợ và do GIZ và Expertise France triển khai. Nội dung của ấn phẩm này hoàn toàn thuộc trách nhiệm của AMC và không nhất thiết phản ánh quan điểm của Liên minh Châu Âu, BMZ, GIZ hoặc Expertise France.